

چرا نعمتهای آخرت از نعمتهای دنیا بهتر است؟/ عامل محروم ماندن انسان‌ها از رزق اخروی

خداوند در قرآن کریم روزی دادن به افراد را با صلاح خود اما براساس خواست بندگان بیان می‌کند و می‌فرماید: کسی که روزی آخرت بخواهد به اندوخته‌اش می‌افزاییم و کسی که روزی دنیا بخواهد از روزی آخرت بی‌بهره است.

خداوند در قرآن کریم روزی دادن به افراد را با صلاح خود اما براساس خواست بندگان بیان می‌کند و می‌فرماید: کسی که روزی آخرت بخواهد به اندوخته‌اش می‌افزاییم و کسی که روزی دنیا بخواهد از روزی آخرت بی‌بهره است.

خبرگزاری فارس- گروه قرآن و فعالیت‌های دینی: خداوند در آیات ۱۹ و ۲۰ سوره مبارکه شوری روزی دادن به افراد را با صلاح خود اما براساس خواست بندگان بیان می‌کند و می‌فرماید: کسی که روزی آخرت بخواهد به اندوخته‌اش می‌افزاییم و کسی که روزی دنیا بخواهد از روزی آخرت بی‌بهره است.

بانگاهی به این آیات در می‌یابیم بندگان که به دنبال آخرت هستند از نعمت‌های دنیایی هم بهره‌مند می‌شوند ولو کم اما بندگان که به دنبال نعمات دنیایی هستند در آخرت کاملاً بی‌بهره می‌مانند.

به این آیات توجه کنید:

«أَلَلَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (۱۹)»
«مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ تَصِيبٍ (۲۰)»

ترجمه

خداوند نسبت به بندگان با مهر و لطف رفتار می‌کند، هر که را بخواهد (و صلاح بداند) روزی می‌دهد و اوست توانای غالب. (۱۹)

آن که کِشت آخرت بخواهد برای او در کِشتش می‌افزاییم و آن که کِشت دنیا بخواهد از آن به او می‌دهیم و در آخرت هیچ نصیبی ندارد. (۲۰)

در معنای لطف، نرمی و دقت نهفته است. خداوند لطیف است یعنی به دقایق امور احاطه دارد و هر کاری را به سهولت و آسانی انجام می‌دهد.

اراده آخرت نشانه‌دار می‌دست دهد، دل‌کنند از دنیا، ایمان به وعده‌دار می‌دهی، رنگ بقا دادن به فانی‌ها و در یک جمله نشانه عقل و انتخاب احسن است.

علامه طباطبایی در المیزان در تفسیر این آیات می‌گوید:

یعنی خداوند به دقایق امور بندگان علم دارد و با رفق و مدارا و نیکویی با آنها معامله می‌کند و به جهت همین علم به دقایق امور آنها، احدی از مخلوقاتش که محتاج رزق اوست، از او غایب نیست و به جهت قدرت مطلقه‌اش روزی دادن به هیچ یک از مخلوقاتش او را عاجز نمی‌کند و به دلیل عزتش هیچ کس نمی‌تواند مانع از روزی دادن او شود و او هر چه بخواهد قادر است.

منظور از رزق فقط مادیات نیست، بلکه شامل موهبت‌های معنوی و دینی نیز می‌شود، که خدا بعضی از بندگان خود را که بخواهد از آن موهبت‌ها بهره‌مند می‌سازد.

حرث یعنی زراعت و مراد از حرث آخرت نتیجه و ثمره اعمال است که در قیامت به انسان عاید می‌شود. می‌فرماید: هر کس در طلب زراعت آخرت باشد ما زراعت او را افزون می‌سازیم یعنی ثواب اعمال او را چند برابر می‌کنیم و هر کس که فقط نتایج دنیایی را در نظر داشته باشد و برای کسب آن بکوشد و نتیجه عملش را در دنیا بخواهد، ما از آن نتیجه دنیایی در همین دنیا به او می‌دهیم و دیگر در آخرت بهره‌ای نخواهد داشت.

پس زمام امر بسته به مشیت خداست و همه اسباب طبیعی مطیع فرمان اویند و چه بسا همه اسباب موافقت نداشته باشند تا

همه بهره دنیایی آن فرد به او داده شود بلکه امر بدست خداست و به اراده خود می تواند بهره را گشایش داده یا اندک نماید. اما در هر صورت چنین کسی که همه هم و غمش را منحصر در دنیا کرده در آخرت بهره ای ندارد.

نظر امام صادق(ع) درباره آیات ۱۹ و ۲۰ سوره شوری

ابوبصیر می گوید: از امام صادق علیه السلام درباره معنی آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَالُهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ تَصْيِبٍ» پرسیدم. امام علیه السلام فرمود: «منظور شناخت امیرالمومنین علیه السلام و امامان معصوم است.»

درباره معنای «نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ» پرسیدم. امام فرمود: «سهم خود را از دولت آنان به طور کامل خواهد گرفت.»
درباره معنای «وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَالُهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ تَصْيِبٍ» پرسیدم. امام فرمود: «در حکومت حق امام زمان، سهمی برای او نیست.» (بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۶۳)

۳ دلیل مهم برای اثبات اهمیت آخرت نسبت به دنیا

در آیه ۲۰، انسان به کشاورز، عمل او به کشت، نیت او به بذر و دنیا و آخرت، به مزرعه و محل برداشت تشبیه شده است. آخرت از دنیا مهم تر است زیرا:

۱. برای آخرت خواهان توسعه و رشد است. «نزد له فی حرثه»
۲. آخرت خواهان از دنیا بهره کمی می برد و دنیاخواهان هیچ بهره ای از آخرت ندارند. «ما له فی الآخرة من نصيب»
۳. آخرت خواهان به همه اهداف خود می رسند. «نزد له فی حرثه» ولی دنیاخواهان تنها به گوشه ای از اهداف خود می رسند. «نؤته منها»

پیام ها

برخلاف مخلوقات که لطیف آنها قوی نیست و قوی آنها لطیف نیست، خداوند هم لطیف است و هم قوی. «لطیف... القوی»

قدرت خداوند هرگز شکست نمی پذیرد. «القوی العزیز»

رزق الهی برخاسته از لطف خداست. «لطیف بعباده یرزق»

قدرت و لطف خدا ضامن روزی و رسانی به مردم است. «لطیف بعباده یرزق... و هو القوی»

انسان در انتخاب راه آزاد است. «من کان یرید... من کان یرید...»

ارزش کار انسان وابسته به اهداف دور و نزدیک و نیت اوست. «یرید حرث الآخرة - یرید حرث الدنیا»

همه داده ها از خداست. «نزد له - نؤته منها» و عطای خدا متناسب با نیت و انتخاب انسان است. «من کان یرید... من کان یرید»

نقش انسان تنها در انتخاب و تصمیم است، مقدار کامیابی مربوط به اراده خداست. «نزد له - نؤته منها»

هدف قرار دادن دنیا سبب محرومیت کامل از آخرت است. «یرث حرث الدنیا... ما له فی الآخرة من نصيب»

منبع: تفاسیر المیزان و نور